

Förtättningsmöjligheter längs Kontinentalbanan i Malmö

Malmö bearbetar för närvarande flertalet förtättningsprojekt runt om i staden. Frågan är om återöppnandet av Kontinentalbanan tillsammans med visionerna i översiktsplanen skulle kunna medföra att ytterligare projekt kan ta form på lämpliga lägen längs ovan nämnd järnväg. I mitt examensarbete "Förtättningsmöjligheter längs Kontinentalbanan i Malmö – En förstudie av förtättningspotentialen för två stationsnära områden" undersöker jag hur förutsättningarna ser ut för att förtäta i områdena runt Östervärns och Rosengårds stationer. Dessa två områden är precis som ingressen antyder, eventuellt lämpliga lägen längs med Kontinentalbanan för att genomföra förtättningsåtgärder. Studien har genom bakomliggande förtätningsteori och utvärderingar av de två områdena analyserat kring och dragit slutsatser för huruvida förutsättningar finns för att genomföra förtättningsprojekt på dessa två lägen.

Förtätning

Begreppet kan definieras som en stadsbyggnadsmetod och ska genom att skapa mer av det som behövs i en stad för fler personer på en icke utökad yta möjliggöra för ett effektivare rörelsemönster och vardagsliv i staden. Generellt så gäller det att översiktsplaner, detaljplaner och andra styrdokument möjliggör för denna stadsbyggnadsform för att en första förutsättning ska vara uppfylld. Vidare så beror möjligheter att förtäta på hur staden i dagsläget är strukturerad och uppbyggd. Enklare blir det att styra stadsplaneringen åt förtättningshållet om grönområden, befintlig täthet, infrastruktur m.m. är tillräcklig. I denna studie har nivåer för dessa faktorer avgjorts genom inspiration från diverse tillgängliga förtättningsmodeller.

Brist på förtättningsmodeller

De modeller, mallar och riktlinjer som fanns att tillgå i samband med efterforskningen till denna studie var ej omfattande. Samtidigt som förtätning allt som oftast föreslås vara en pusselbit i arbetet mot hållbarare städer så verkar tillgången på modeller för att genomföra sådana projekt inte tillräcklig. Det får dessutom anses ineffektivt att varje kommun ska utveckla sina egna modeller från grunden inför varje projekt, det möjliggör inte direkt ökad satsning på förtätning.

Slutsatser kring förutsättningar för förtätning utifrån områdenas befintliga situation och planerade framtid

Trots bristen på förtättningsmodeller så har denna studie genomförts med inspiration från vad som fanns tillgängligt vid efterforskningsskedet. Genom att ställa de två undersökta områdenas aktuella situationer och planerade stadsutvecklingar mot förtättningsmodellens indikatorer så har följande framkommit. För området runt Östervärns station har det kunnat konstateras finnas stora ytor att exploatera och god framkomlighet på befintliga tillfartsvägar och annan större infrastruktur. Detta medförde enligt utnyttjade modeller viss förutsättning för förtätning men tyngst bland modellernas indikatorer vägde grönområdesindikatorerna. För Östervärn som inte konstaterades ha tillräcklig mängd av och närhet till grönytor ledde detta till att området bedömdes vara i stort behov av att förses med bättre förutsättningarna för att sedermera kunna uppfylla ett stort förtättningsbehov. För området runt Rosengårds nya station så pekades bättre förutsättningar för förtätning ut. Det fanns förutsättningar så som flera inriktningar i pågående planarbeten som innebär förtätning genom ombyggnationer.

Matilda Hammarberg.

Nyutexaminerad civilingenjör i Lantmäteri från LTH. 2019-06-20.